

Spinal Görünüm Anketi (Tr-SAQ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Spinal Görünüm Anketi (Tr-SAQ)*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30870>

Özet

Spinal Görünüm Anketi (Tr-SAQ), orijinali İngilizce olan Spinal Appearance Questionnaire (SAQ) ölçeğinin Türkçe diline uyarlama çalışmasıdır. Bu uyarlama, omurga deformiteleri (özellikle skolyoz ve kifoz) yaşayan bireylerin kendi vücut görünümüne ilişkin algılarını, memnuniyet düzeylerini ve bu durumun psikososyal etkilerini ölçmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Tr-SAQ, hasta odaklı sonuçlar (Patient-Reported Outcomes, PROs) değerlendirilmede kullanılan standardize edilmiş ve kültürel olarak geçerliliği sağlanmış bir ölçüm aracıdır.

Ölçeğin Türkçe çevirisi, geçerlilik ve güvenilirlik analizleri ile birlikte 2018 yılında **Aliekber Yapar** tarafından bir Tıpta Uzmanlık tezi kapsamında Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalında tamamlanmıştır. Bu çalışmada, Tr-SAQ'nun Türk popülasyonunda klinik ve akademik araştırmalarda kullanılmasına olanak tanıyan temel referans olmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Spinal Görünüm Anketi, Tr-SAQ, Spinal Appearance Questionnaire, omurga deformitesi, vücut algısı, uyarlama, geçerlilik, güvenilirlik, skolyoz, kifoz.

Yazarlar

Aliekber Yapar.

Amaç

Spinal Görünüm Anketi (Tr-SAQ)'nin birincil amacı, omurga deformitesi tanısı konmuş bireylerin omurga görünümüne dair öznel tatmin ve rahatsızlık düzeylerini kantitatif olarak ölçmektir. Bu ölçek, özellikle tedavi kararları (cerrahi müdahale gerekliliği gibi) hastanın yaşam kalitesi ve psikososyal durumu üzerindeki potansiyel etkileri değerlendirilirken klinisyenlere değerli veriler sunar.

Uyarlama çalışmasının özel amacı ise, orijinal SAQ ölçeğinin Türkçe dil ve kültürüne uygunluğunu test etmek, dilsel ve kavramsal eşdeğerliğini sağlamak ve böylece ölçeğin Türk akademik ve klinik ortamlarında güvenle kullanılacak psikometrik özelliklere sahip olduğunu kanıtlamaktır.

Ölçülen Yapı

Tr-SAQ, temel olarak bireyin **Spinal Görünüm Algısı** ve bununla ilişkili **Vücut Memnuniyeti** yapısını ölçmektedir. Omurga deformiteleri sadece fiziksel bir sorun olmanın

ötesinde, özellikle ergenlik döneminde benlik saygıs? ve sosyal i?levsellik üzerinde önemli etkiler yaratabilir.

Ölçek, hastalar?n omurga e?rili?i, postür, omuz ve kalça asimetrisi gibi görsel özelliklere dair kendilerini nas?l alg?lad?klar?n? sorgular. Bu yap?, hastan?n deformitesinden duydu?u kayg?, utanç veya memnuniyetsizlik gibi duygusal bile?enleri de kapsar ve böylece tedavinin estetik sonuçlar?n?n hastan?n ya?am?na yans?mas?n? de?erlendirmeye olanak tan?r.

Geçerlik

Yapar (2018) taraf?ndan yürütölen çal??mada, Tr-SAQ'nun Türkçe popölyasyonda geçerlili?ini incelemek için gerekli istatistiksel yöntemler kullan?lm??t?r. Geçerlik analizleri, ölçe?in gerçekten omurga görünümü alg?s?n? ölçüp ölçmedi?ini belirlemeyi amaçlar. Bu süreç, yap? geçerli?i, içerik geçerli?i ve kriter geçerli?i gibi çe?itli yöntemleri içerebilir.

Uyarlama tezi, Tr-SAQ'nun yap?sal bütünlü?ünü korudu?unu ve klinik olarak ilgili sonuçlarla mant?ksal korelasyonlar gösterdi?ini do?rulam??t?r. Spesifik geçerlik katsay?lar? bu özetle yer almasa da, çal??manın temel bulgular? ölçe?in Türk kültüründe geçerli bir araç oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Tr-SAQ'nun güvenilirlik de?erlendirmesi, ölçe?in tutarlı? ve kararlı? ölçümler yapma yetene?ini incelemiştir. Güvenirlik çal??malar? genellikle iç tutarlılık katsay?s?n?n (yaygın olarak Cronbach Alfa) hesaplanmas? ve test-tekrar test güvenilirli?inin incelenmesini içerir.

Uyarlama çal??mas?, Türkçe maddelerin kendi aralar?ndaki tutarlılı??n? ve ölçe?in k?sa bir süre arayla ayn? bireylere uyguland??nda benzer sonuçlar verme yetene?ini istatistiksel olarak kan?tlamay? hedeflemiştir. Bu analizler, Tr-SAQ'nun omurga görünüm alg?s?n? ölçmede yüksek düzeyde kararlılı?a sahip oldu?unu göstermek için kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?n?n önemli bir ad?m?, orijinal Spinal Appearance Questionnaire'n faktör yap?s?n?n Türkçe versiyonunda da do?rulanmas?dır. Bu, genellikle Aç?mlayıcı veya Do?rulamalı Faktör Analizi yöntemleriyle gerçekleştirilmiştir. Faktör analizi, ölçe?in maddelerinin mant?ksal olarak bir araya gelerek hangi temel alt boyutlar? olu?turdu?unu ortaya koyar.

Tr-SAQ'nun faktör yap?s?, ölçe?in çok boyutlu do?as?n? koruyarak, hastalar?n omurga görünümünün farklı yönlerini (örne?in, genel vücut alg?s?, özgöl s?rt deformitesi) ayrı ayrı de?erlendirmeye olanak tan?yan alt ölçeklerin varlı??n? desteklemiştir.

Ölçüm Arac?

Test Type: Uyarlama Ölçe?i (Adaptation Scale)

Format: Kendini De?erlendirme Anketi (Self-Report Questionnaire)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Omurga deformitesi (skolyoz, kifoz gibi) olan klinik popülasyon.

Age Group: Genellikle adolesan ve genç yeti?kinler (Uyarlama çal??mas? popülasyonuna ba?l? olarak de?i?ebilir).

Population Details: Omurga patolojileri nedeniyle tedavi gören veya takip edilen hastalar.

Test Methodology: Bireylerin omurga görünümüne ili?kin duygusal ve alg?salsal tepkilerini, genellikle Likert tipi veya benzeri derecelendirme skalalar? kullanarak nicel hale getiren metodoloji.

Anahtar Kelimeler

Spinal görünüm, vücut imaj?, ortopedi, travmatoloji, Gazi Üniversitesi, hasta memnuniyeti, öznel alg?, psikometri.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: aliekberyapar@hotmail.com

Correspondence Address: Gazi Üniversitesi T?p Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dal?, Ankara, Türkiye.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: Türkçe uyarlama çal??mas? 2018 y?l?nda yay?mlanm??tır.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in klinik veya akademik amaçl? kullan?m? için, öncelikle Türkçe uyarlamay? gerçekle?tiren yazar Aliekber Yapar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m izni ve olası ücretlendirme ko?ullar? yazar?n karar?na ba?l?dır.

Uyarlama çal??mas?n?n orijinal PDF dosyas?na buradan ula??labilir: <tr-saq-toad.pdf>

Kaynaklar

Yapar, A. (2018). '*Spinal appearance questionnaire*' Türkçe çevirisi geçerlilik ve güvenilirlik çalışması (Tıp Uzmanlık Tezi). Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Ankara.

Ulusal Tez Merkezi Kaynağı: tez.yok.gov.tr

Spinal Görünüm Anketinin (Tr-SAQ) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçeği oluşturan maddeler, telif hakkı ve kullanım koşulları nedeniyle bu akademik girişte detaylı olarak sunulamamaktadır. Ölçek maddelerinin tam metnine ve derecelendirme yapısına erişim için, sorumlu yazar Aliakber Yapar'ın 2018 tarihli tıp uzmanlık tezine veya ilgili bilimsel makalelere başvurulması gerekmektedir.